

Visie *Samenhang via geïntegreerd werken* in het basisonderwijs

Samenhang via geïntegreerd werken brengt leergebieden uit Leer Lokaal samen. Door het werken met kennisrijke thema's wordt de kennis aangereikt, verbreed en verdiept. Het leggen van verbanden en het maken van keuzes die recht doen aan het pedagogisch project, de context van de school en aan de omgeving waarin kinderen opgroeien, vergroten de kennis en verruimen de belevingswereld.

Uitgangspunten

1. Culturele geletterdheid stimuleren
2. Actieve maatschappelijke betrokkenheid ontwikkelen
3. Diep leren realiseren
4. Gelijke onderwijskansen creëren

1. Culturele geletterdheid stimuleren

Culturele geletterdheid gaat over de appreciatie, het kennen en het begrijpen van culturele aspecten. Het houdt in dat mensen in een samenleving cultureel geletterd zijn als ze een gedeelde kennisbasis hebben, die onder meer bestaat uit verhalen, historische feiten, kennis over de natuurlijke wereld, kunst en taal. Die gedeelde kennis maakt het mogelijk om effectief met elkaar te communiceren. (Hirsch, 1987)

Culturele geletterdheid vormt een basis om te groeien tot kritisch denkende wereldburgers. Daarom wordt kennis gecreëerd en gedeeld. Deze kennisbasis, waarvan de inhouden ook het schoolse leren bevorderen, zorgt dat leerlingen gemeenschappelijke taal gebruiken vanuit gedeelde inzichten. Er is aandacht voor het aanreiken van een gepast en gedeeld taalrepertoire. Door hierop in te zetten kan stabiliteit in de samenleving en een draagvlak voor democratische waarden worden gecreëerd. Samen dezelfde taal spreken, met elkaar kunnen samenwerken en met en van elkaar leren is een basis om bij elk kind samen te leven en te participeren in de veranderende maatschappij.

2. Actieve maatschappelijke betrokkenheid ontwikkelen

In het basisonderwijs leren kinderen de betekenis van samen-leven, samen-zijn en samen-leren kennen. Daarbij ontwikkelen zij bijhorende attitudes en een positieve levenshouding. Oriëntatie op jezelf, oriëntatie op de andere en op de wereld draagt bij tot deze maatschappelijke betrokkenheid. Basisvaardigheden burgerschap zijn sociale en maatschappelijke vaardigheden die leerlingen nodig hebben om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Het gaat om het verwerven van kennis via kenniscreatie (informatie, ervaringen, vaardigheden en attitudes) en het toepassen van die kennis in het leven van elke dag. Ingebed in een diverse samenleving brengen wij kinderen ongeacht achtergrond en voorkennis samen en leren zij om te gaan met die diversiteit. Geïntegreerd werken binnen kennisrijke thema's biedt oefenkansen bij uitstek.

3. Diep leren realiseren

Diep leren wordt gedefinieerd als betekenisvol leren: leren waarbij het kind nieuwe kennis en vaardigheden bewust integreert in de kennis en vaardigheden die men al heeft (Novak, 2002). Om diep te leren voert een kind cognitieve leeractiviteiten uit.

De leraar realiseert het diepe leren door kenniscreatie voorop te plaatsen en expliciet in te zetten op de vier componenten kennis, ervaring, vaardigheden en attitudes. Hierbij is het meesterschap van de leraar nodig.

Kenniscreatie wordt nog sterker wanneer kennis uit diverse leergebieden met elkaar verbonden wordt zodat kinderen transfer maken. Zo ontstaan kennisnetwerken waarin nieuwe inhouden kunnen gekoppeld worden. Geïntegreerd werken zorgt voor deze samenhang. Voor kinderen die kennis missen die voldoende aansluit bij het schoolse leren bieden wij die kennis expliciet aan. Het werken met kennisrijke thema's waarbij samenhang wordt gecreëerd is betekenisvol voor de kinderen.

4. Gelijke onderwijskansen creëren

Samenhang via geïntegreerd werken creëert gelijke kansen voor alle kinderen. Het aanbieden van een kennisrijk curriculum heeft een grote impact in het realiseren van gelijke kansen in het onderwijs. Via kennisrijke thema's wordt nieuwe kennis aangereikt waarbij de wereld van de kinderen wordt verruimd om het succes van het schoolse leren te vergroten, maatschappelijke betrokkenheid te ontwikkelen en culturele geletterdheid te stimuleren. Het leren wordt benaderd vanuit een holistische visie.

Bronnen

Hirsch, E.D. (1987). Cultural Literacy/ What Every American Needs to Know. Houghton.

Novak, J.D. (2002). Meaningful learning: the essential factor for conceptual change in limited or inappropriate propositional hierarchies leading to empowerment of learning. Science Education, 86(4), 548-571.